

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ЛЕКА ПРОМИШЛЕНОСТ И ТУРИЗЪМ
гр. Казанлък, ул. Кайнарджа №33, тел./0431/ 6-47-83,
e-mail: pglptkk@abv.bg, www.pglpt.com

УТВЪРЖДАВАМ :
АНТОНИ ИЛИЕВ
ДИРЕКТОР НА ПГЛПТ,
ГР.КАЗАНЛЪК

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА
за обща подкрепа на личностното развитие и предоставяне на равни възможности
за приобщаване на ученици от уязвими групи
в Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм, гр. Казанлък
за учебната 2022/2023 година

I – ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Програмата за обща подкрепа на личностното развитие и предоставяне на равни възможности и за приобщаване на ученици от уязвими групи отразява стремежа на Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм, гр. Казанлък, да следва единните държавни образователни стандарти, да култивира разбиране и толерантност към различията и да приобщава проблемните ученици към образователната система.

Настоящата програма има за цел да формулира целите и задачите за работа с ученици от уязвими групи в ПГЛПТ, като им осигурява качествено образование в сигурна, позитивна и развиваща училищна среда.

Предмет на програмата са редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на ученици от уязвими групи, както и на ученици със СОП, съобразно техните лични интереси, потребности, желания и способности.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи в сферата на училищното образование и държавната политика за предоставяне на равни възможности за образование на всички българските граждани

- ✓ Закон за предучилищното и училищното образование.
- ✓ Държавния образователен стандарт за приобщаващо образование.
- ✓ Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства/2015-2020/.
- ✓ Национална стратегия за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания / 2008-2015/г.
- ✓ Закон за защита от дискриминация.
- ✓ Национална стратегия на Р България за интегриране на ромите /2012-2020 г./.
- ✓ Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.
- ✓ Наредба за приобщаващото образование на МОН от 27.10.2017 година
- ✓ Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на ученици в задължителна училищна възраст

II - АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА

Основните елементи в процеса по осигуряване обща подкрепа за личностното развитие и на равен достъп до качествено образование са :

- ✓ Обхващане на всяко дете в училищна възраст в образователната система, независимо от неговите индивидуални различия и социален статус.
- ✓ Изграждането на подкрепяща среда за личностно развитие на всеки ученик, съобразно неговите интереси, желания, потребности и способности.

Уязвими групи ученици, по смисъла на посоченото по - горе, са ученици, които срещат трудности в адаптацията си към училищната среда, поради специфични особености в тяхното индивидуално развитие / ученици с установени специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, ученици в риск, застрашени или жертва на насилие, сираци, ученици от различни етнически групи и др. /.

Към тези ученици е насочено изграждането на сигурна, подкрепяща и развиваща среда, съответна на идентифицираните им нужди, с което да им бъде осигурен равен достъп до качествено образование.

Всяко училище има различен профил на уязвимите групи ученици, които се обучават в него, което определя и вида на общата и индивидуалната подкрепа, която е необходимо да им се осигури.

Идентификация на уязвими групи :

- ✓ ученици, които, поради индивидуалния темп на своето развитие, срещат затруднения във включването и реализацията в учебно-възпитателния процес;
- ✓ ученици, които поради нарушени отношения в семейна среда / най-често разведени или разделени родители/ срещат затруднения в адаптацията към училищната среда;
- ✓ ученици, диагностицирани с медицински състояния.

Педагогическата практика показва, че учениците от посочените групи се включват успешно в училищната среда, но е необходимо да бъдат подкрепяни не ситуативно, а целенасочено и трайно за развитие на техните желания, способности и интереси.

III - ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Настоящата програма трябва да отговори на необходимостта от обща подкрепа на личностното развитие и предоставяне на равни възможности и приобщаване на учениците от идентифицирани уязвими групи в ПГЛПТ.

Основната цел на настоящата програма е да се гарантира общата подкрепа на личностното развитие и правото на качествено образование на всеки ученик в съответствие с неговите желания, потребности и интереси, както и чрез приемане и зачитане на уникалността на всеки ученик като член на училищната общност

IV – УСЛОВИЯ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ЗАДАЧИТЕ :

1. Осигуряване на подходяща физическа, психологическа и обучителна среда за развиване на способностите и уменията на учениците.
2. Прилагане на системен и цялостен подход към образователните потребности на всеки ученик
3. Осигуряване на равнопоставеност и недопускане на дискриминация спрямо учениците от уязвими групи
4. Изграждане на позитивен организационен климат като сбор от условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование

V - ДЕЙНОСТИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Подкрепата на личностното развитие е обща и допълнителна, съгл. ЗПУО и ДОС за приобщаващо образование, и се осъществява въз основа на установена необходимост от подкрепа за личностното развитие, за учениците в Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм, гр. Казанлък.

1. Обща подкрепа на личностното развитие

Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик.

Осигуряването на подкрепа за личностното развитие на учениците е приоритет в дейността на училището, включен в стратегията за развитие на училището и реализиран, чрез:

- ✓ оценка на индивидуалните образователни потребности на всеки ученик и планиране на мерки за подкрепа в най-добра полза за ученика;
- ✓ превенцията на обучителните трудности чрез ранното оценяване на риска от тях и прилагане на съответните корекционни действия;
- ✓ мотивиране на родителите за активно включване в процеса на подкрепа за индивидуалното развитие на тяхното дете;
- ✓ насочване на ученика към подходящи извънкласни дейности за развиване на неговите способности и мотивиране към постижения;
- ✓ утвърждаване на позитивна дисциплина с прилагане на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на ученика и осъзнаване на причините за проблемното му поведение
- ✓ стимулиране на ученика за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

Развитието на сигурна училищна среда и училищната общност включва:

- ✓ ясно дефинирани правила за поведение и взаимодействие между отделните нейни членове, основани на високо ниво на сътрудничество, взаимно уважение и зачитане на индивидуалните различия;
- ✓ внимание и грижа както към отделните нейни членове, така и към общността като цяло

За организиране на подкрепата на личностното развитие в Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм, гр. Казанлък, , директорът определя координатор , който изпълнява функциите си съобразно държавния образователен стандарт /ДОС/ за приобщаващо образование.

Общата подкрепа в Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм се осъществява от екип, включващ ЗДУД, класни ръководители, преподаватели, ресурсни учители и педагогически специалисти, които могат да окажат подкрепа за всеки конкретен случай.

Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всеки ученик. Тя включва различна по характер екипна работа, съобразно потребностите на ученика, осигуряване на допълнителни консултации или насочване към извънкласни занимания по интереси и др.

Първостепенна задача на екипа за обща подкрепа е разпознаване на потребността от предоставянето на подкрепа за личностно развитие на ученика, което се реализира чрез наблюдение в процеса на учебно-възпитателната работа и консултации с ученика, неговите родители и другите педагогически специалисти в училище.

Кариерното развитие, дейностите, касаещи социалната и професионалната реализация на учениците на Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм също е част от общата подкрепа на учениците, организирана и провеждана от педагогическите специалисти в училището.

Училищната библиотека, ръководена от библиотекаря, осъществява различни дейности, свързани с информационното обслужване, четеното и отношението към книгите, също е част от общата подкрепа на учениците.

Общата подкрепа за личностното развитие може да се предоставя и чрез следните форми на изява и взаимодействие на учениците:

- ✓ Развитие на дейността на ученическия съвет и включване на ученици от уязвими групи в него.
- ✓ Прилагане на метода „ученици обучават връстници”.

- ✓ Прилагане на училищен механизъм за противодействие на тормоза сред учениците, на равнище училище и на равнище клас, като на всяко едно от тези равнища се осъществяват дейности по превенция и интервенция.
- ✓ Изготвяне и приемане самостоятелно от учениците на ученическа „Харта на етичните правила”
- ✓ Приемане на Етичен кодекс на училищната общност, в сътрудничество с Обществения съвет на училището, Училищния ученически съвет и др.
- ✓ Стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство.
- ✓ Участие в проекти, програми, форуми и в други изяви на общинско, областно, национално и международно равнище.
- ✓ Участие в програми и инициативи на различни организации, фокусирани върху проблемите на младежите и девойките
- ✓ Участие в ученически олимпиади и състезания и във всички достъпни форми за изява и себerealизация на учениците

2. Допълнителна подкрепа на личностното развитие.

- ✓ Допълнителна подкрепа за личностното развитие се предоставя на ученици, с установени затруднения за включване в образователния процес.
- ✓ В случай, че е налице индикация за необходимост от допълнителна подкрепа, директорът на училището сформира екип за предоставяне на подкрепа.
- ✓ Дейността на екипа за допълнителна подкрепа на личностното развитие се реализира съгласно ДОС за приобщаващо образование, като първостепенна задача на екипа е оценката на индивидуалните потребности на ученика.
- ✓ Оценката на индивидуалните потребности на ученици с изявени дарби се извършва от учителите, които преподават на ученика в училището, съвместно с училищния координатор, като се оценяват конкретните области на изявени дарби и способности.
- ✓ Оценката на индивидуалните потребности на ученици със специални образователни потребности се извършва от психолог, логопед, ресурсен учител, а при лица с увреден слух – и от рехабилитатор на слуха и говора, съвместно с класния ръководител и с учителите, които преподават на ученика.
- ✓ Оценката на индивидуалните потребности на ученици в риск се извършва от училищния координатор и/или от социален работник съвместно с класния ръководител и с учителите, които преподават на ученика в училището, като се оценяват рисковите и защитните фактори в ситуацията на ученика и неговата среда.
- ✓ Оценката на индивидуалните потребности на ученици с хронични заболявания се извършва от училищния координатор съвместно с учителите, които преподават на ученика в училището, в сътрудничество с личния лекар на ученика, като се оценява здравословното състояние и влиянието му върху обучението.
- ✓ Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните потребности на ученика и се реализира чрез план за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностното развитие.
- ✓ При необходимост се съставя и индивидуален учебен план или учебна програма за обучение в комбинирана форма, в зависимост от всеки конкретен случай.
- ✓ Работата по конкретен случай е срочна и цели подкрепа за автономното функциониране на ученика, развитието на неговите силни страни, както и предотвратяване на отпадането от образователната система, на проблемите в поведението и на социалното изключване.

Допълнителната подкрепа за личностното развитие може да включва още:

- ✓ осигуряване на достъпна обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, дидактични материали и методики, както и на специалисти, при възникване на необходимост от това
- ✓ превенция на дискриминационните практики, чрез работа в часа на класа
- ✓ работа с училищното настоятелство и Обществения съвет за подкрепа на дейностите по личностното развитие.
- ✓ участие на ученическия съвет в осъществяване на дейности, свързани превенция на рисково поведение, интеркултурно и гражданско образование

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на тази програма важно значение има сътрудничеството между всички участници в образователния процес.

Настоящата програма е разработена като част от стратегията за развитие на училището и подлежи на актуализация, съобразно актуалните обстоятелства и потребности на училищната среда.

Училищна програма за обща подкрепа на личностното развитие и предоставяне на равни възможности за приобщаване на ученици от уязвими групи в Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм, гр. Казанлък е приета на заседание на педагогическия съвет – протокол № 18 / 13.09.2022 г., утвърдена със заповед № 12952-672/13.09.2022г. на директора на училището и съгласувани с Обществения съвет на заседание с протокол №5 / 09.09.2022г.